

Az irat elektronikus úton készített papírral készült. 2022. APR. 07.

Alkotmánybíróság részére

BUDAPEST

Donáti utca 35-45.
1015

Érkezett:
e-postafiók
Hivatali kapu / Cégkapu / Ügyfélkapu

@

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
15.	
Érk.	2022 -03- 31
Példány:	1
Mell:	1+ irlap
M.K. 2022/03/20	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Békés Megyei Rendőr-főkapitányság (székhely: [REDACTED])
[REDACTED] indítványozó – mint az alkotmányjogi panasz
alapját képező peres eljárás alperese - a mellékelten csatolt meghatalmazással igazolt jogi
képviselőnk, [REDACTED]
[REDACTED] útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.
§-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

• **Kérelem**

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 29. §-ában foglaltak alapján fogadja be az alkotmányjogi panaszunkat, figyelemmel arra, hogy az alkotmányjogi panasszal érintett bírói döntés, a Kúria Kf.VIII.39.863/2021/4. számú ítélete az ügy érdemét befolyásolóan alaptörvény-ellenes.

Kérjük továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján vizsgálja felül a Kúria, mint másodfokú bíróság Kf.VIII.39.863/2021/4. számú ítéletének Alaptörvénnyel való összhangját, az Abtv. 43. §-a alapján állapítsa meg a bírói döntés alaptörvény ellenességét és semmisítse meg azt, mert a bírói döntés sérti az Alaptörvényt.

- XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, így az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való alapjogát.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 00 9 7 5 - 0 / 2022
Érkezett:	2022 APR 14.
Példány:	1
Melléklet:	20
Res. törvény: 1	

Kérelmünk indokaként az alábbiakat adjuk elő:

1. Tényállás rövid ismertetése, pertörténet, jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A peres eljárás felperese keresetet nyújtott be a Szegedi Törvényszékhez az indítványozó ellen megbízási díj kamatokkal történő megfizetése iránt, figyelemmel arra, hogy álláspontja szerint a perbeli időszakban a bűnügyi technikai beosztásába nem tartozó egyéb feladatokat (bűnügyekben önálló vizsgálati munkát végzett, nyomozati tevékenységekben vett részt, bűnügyi megkereséseket foganatosított, tanúkat és gyanúsítottakat hallgatott meg, általános ügyekben járt el és rendkívüli haláleseti ügyek vizsgálatát végezte) látott el, ezért pedig részére ellentételezés (megbízási díj) nem került megfizetésre.

Az ügyben elsőfokon eljáró Szegedi Törvényszék a 11.K.700.876/2020/14/II. számú ítéletével a felperesi keresetnek helyt adó ítéletet hozott, az indítványozót a felperes részére 338 187 forint megbízási díj, késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában – többek között - rögzítette, hogy a módosított keresetet azért találta teljes egészében megalapozottnak, mert álláspontja szerint a felperes sikeresen bizonyította, hogy a bűnügyi technikai beosztásába nem tartozó egyéb – egyébként a felperes iskolai végzettsége, szakképesítése, képessége alapján jogszerűen végezhető – feladatokat (bűnügyekben önálló vizsgálati munkavégzés, nyomozati tevékenység ellátása, bűnügyi megkeresések foganatosítás, tanúk és gyanúsítottak meghallgatása, egyéb általános ügyek elintézése, és rendkívüli haláleseti ügyek vizsgálata) látott el, ezért pedig a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdésének c) pontja, valamint ugyanezen § (5) bekezdése alapján meghatározott mértékben megbízási díjra jogosult. A bíróság álláspontja szerint a perben csupán azt kellett elbírálnia, hogy a felperes végzett-e olyan többletfeladatokat, amelyek nem tartoztak a beosztásához, illetve, hogy a megbízási díjra jogosultságát a bűnügyi technikai tevékenység egységes szabályozásáról szóló 13/2012. (VII. 30.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás) peres időszakban hatályos rendelkezései, valamint a norma 2020. november 27. napjától történt hatályon kívül helyezése mennyiben érintette. A bíróság szerint a megbízási díjra való jogosultság kizárólag a Hszt. rendelkezései és nem az ORFK utasítás alapján bírálendő el, ezért ezen normának, valamint annak hatályon kívül helyezésének a felek közötti jogvita elbírálására nem volt érdemi kihatása. Az ítélet szerint az ORFK utasítás, mint közjogi szervezetszabályozó eszköz jogszabállyal, jelen esetben a Hszt. 2. § 25. pontjával - a szolgálati beosztás fogalma - nem lehet ellentétes. Az elsőfokú ítélet megalapozásaként a bíróság hivatkozott továbbá a Kúria Kfv.VII.37.642/2020/5. számú végzésének [25] bekezdésében foglaltakra, mely szerint „A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívák, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a bűnügyi technikai beosztáshoz tartozó feladatkört látott-e el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a bűnügyi technikai beosztáshoz tartozónak tekinthető-e, vagy sem. Amennyiben ugyanis nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz a rendszeresen elvégzett további tevékenység, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő.”. A bíróság ítéletének indokolásában hivatkozott még az indítványozónak a felperes szolgálatteljesítési helyére vonatkozó állománytáblázatára, annak a

Hszt. szerinti fogalmára, mint a jogvita elbírálásának kiindulópontjára.

A felperesi fellebbezés folytán eljáró Kúria, mint másodfokú bíróság a Kf.VIII.39.863/2021/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, továbbá kötelezte az indítványozót a másodfokon felmerült perköltség megfizetésére.

A jogerős ítélet lényege szerint a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a bünyügyi technikai beosztásban foglalkoztatott felperes az általa végzett egyéb beosztásba tartozó feladatok ellátásával látott-e el többlétszolgálatot. Az ítélet szerint a Hszt. 13. § (1) bekezdése alapján a szolgálati viszony az állam nevében eljáró rendvédelmi szerv és a hivatásos állomány tagja között létrejött különleges közszolgálati jogviszony. A Hszt. 2. § 25. pontja szerint szolgálati beosztásnak minősül az állománytáblázatban rendszeresített, a hivatásos állomány tagjával betölthető munkakör. A felperesnek egyrészt a munkaköri leírása, illetve a munkáltató rendelkezése alapján a beosztásához tartozó, de a munkaköri leírásában konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kell hajtania. A Kúria ítélete szerint a perben nem volt vitatott, hogy a felperes bünyügyi technikai beosztásba van kinevezve, amelyet a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) külön beosztásként nevesít. Az ítélet szerint a BM rendelet kógens módon meghatározza az egyes beosztásokra vonatkozó, ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak pedig ehhez képest kell megállapítani a munkaköri leírás tartalmát, az abban foglaltak pedig korlátlanul nem bővíthetők, így az nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott, beosztáshoz nem tartozó, általánosan ellátandó feladatokat, mint a beosztás részét. A felperes esetenként, utasításra köteles ellátni más beosztásba tartozó tevékenységet is, ugyanakkor a beosztásához nem tartozó feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül, így amennyiben valaki a hivatásos állományból a beosztásához nem tartozó feladatot lát el, többletdíjazásra jogosult, amelynek mértékéről a Hszt. 71. § (5) bekezdése rendelkezik. A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság alappal nem tulajdonított jelentőséget a felperes által a Robotzsaru Neo rendszerből kinyomtatott ügylistának, mert nem az azon szereplő feladatoknak volt jelentősége, hanem annak, hogy a felperes munkaidejének körülbelül a felében nem a bünyügyi technikai beosztásához tartozó, hanem egyéb, nyomozói és vizsgálói beosztásba tartozó feladatokat látott el. A bíróság álláspontja szerint a felperes rendszeresen végzett ilyen feladatokat, az alperes pedig nem vitathatta a Kúria Kfv.VII.37.642/2020/5. számú határozatában hivatkozott „konjunktív” feltételek fennállását, így pedig a Hszt. 71. § (1) bekezdése c) pontja alapján megbízási díjra volt jogosult.

A jogerős ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 116. § (1) bekezdés d) pontja, a fellebbezés lehetőségét pedig a Kp. 99. §-a zárja ki.

A fentiek alapján az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, így teljesül az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt feltétel. Az ügyben perújítás kezdeményezésére nem került sor.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kúria ítélete elektronikus úton az indítványozó informatikai rendszerében 2022. február 04-én 10 óra 31 perckor került érkeztetésre. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Ennek megfelelően az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidő jelen alkotmányjogi panasz benyújtása tekintetében megtartásra került.

3. Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet fordulhat az Alkotmánybírósághoz, feltéve, hogy az ügy érdemében hozott bírói döntés az Alaptörvényben biztosított jogát sérti és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette. A teljes peres eljárásban, így a jelen alkotmányjogi panasszal érintett ügyben az indítványozó munkáltatóként, egy közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvitában alperesi pozícióban vett részt. Az indítványozó az Abtv. 1. § a) pontja értelmében egyedi ügyben érintett jogi személynek minősül, akire vonatkozóan az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói eljárásban hozott döntés rendelkezést tartalmaz. Egyebekben az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlata alapján az állami szervek alkotmányjogi panasz előterjesztésére akkor jogosultak, ha nem közjogi, hanem magánjogi jogalanyként vettek részt az adott – főként kötelmi, dologi, munkajogi – jogviszonyban. Elsősorban az Alaptörvényben foglalt azon alapjogok sérelme és védelme merülhet fel ilyen esetekben az alkotmányjogi panasz alapjául, amelyek a vagyoni jogi viszonyok alkotmányos kereteit jelenítik meg. E mellett a polgári jogviszonyban félként fellépő állami szervnek e jogai védelmében indított peres eljárásban ugyanolyan jogokat kell élveznie, mint a másik félnek, így megilleti a tisztességes eljáráshoz való jog és a jogorvoslathoz való jog [3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, 3091/2016. (V. 12.) AB határozat, 3005/2017. (II. 1.) AB végzés].

A fentiek alapján az indítványozó indítványozói jogosultsága (személyi közvetlen érintettsége) fennáll.

4. Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság a panaszt akkor fogadja be, ha annak tárgya bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés. Álláspontunk szerint a támadott bírói döntés tekintetében az érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség egyértelműen kimutatható.

A Kp. 84. § (2) bekezdése értelmében a határozatokra főszabályként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait kell alkalmazni. **A Kúria döntését tartalmilag megvizsgálva álláspontunk szerint megállapítható, hogy a bíróság számos eljárásjogi hibát vétett azzal, hogy nem kellő alaposítással és körültekintéssel bírálta el a fellebbezésünkben foglaltakat, az indokolás hiányos, az nem felel meg a Pp. 346. §-ában támasztott követelményeknek, továbbá iratellenes is.** A Kúria formálisan ugyan döntést hozott, azonban az hiányos, valamint a döntésben szereplő megállapítások az alkalmazott eljárási szabályok olyan fokú megsértésével kerültek megtételre, amely miatt sérültek az indítványozó jelen alkotmányjogi panaszában megjelölt alkotmányos alapjogai. A tisztességes eljáráshoz való

alapjogot rögzítő Alaptörvény XXVIII. cikke rögzíti, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő és mindenkinek joga van a bíróság előtti tisztességes eljáráshoz.

A Kúria Kf.VIII.39.863/2021/4. számú ítéletének meghozatalakor egyáltalán nem vette figyelembe az indítványozó nyilatkozatait, az ítélet indokolásában nem reagált az indítványozó fellebbezésének jogi érvelésében foglaltakra, a fellebbezésben megjelölt bírósági ítéletben szereplő ellentmondásokat, mulasztásokat teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. A Kúriának kötelessége lett volna az indítványozó fellebbezését érdemben és teljeskörűen megvizsgálni. Az indokolás hiányossága nem önmagában, hanem arra figyelemmel az okozott alapjogsérelmet, hogy a Kúria nem indokolta meg a fellebbezés elbírálásának irányát meghatározó olyan alapvető kérdéseket sem, mint, az indítványozó bizonyítási indítványában foglaltak mellőzésének oka, a rendelkezésre nem álló bizonyítékra történt hivatkozás, illetve az elsőfokú ítélet egyéb tartalmi hibái. Az Alaptörvény egyértelműen rendelkezik arról, hogy a bíróságoknak pártatlanul kell eljárniuk, a fair eljárás követelményének az elé került ügyek intézése során mindvégig meg kell felelniük. A bíróságoknak minden ügyet egyedileg, megfelelő alaposággal kell elbírálniuk, még akár az azonos tárgyú ügyek esetében is, nem szülehetnek „tucat” ítéletek, amelyeket alaposabb vizsgálat nélkül, „lazábban”, vagy „felületesen” bírálnak el. Minden ügyet teljeskörűen, tárgyilagosan kell vizsgálni azért, hogy abban megalapozott döntés születhessen, ennek pedig alapja a megfelelő indokolási kötelezettség. A tisztességes eljárás követelményét sérti a pártatlanság sérelme, amely lehet objektív és szubjektív is: a bíróságoknak ügyelniük kell az elfogulatlanság, pártatlanság látszatának fennmaradására.

Az eljárási garanciák betartása kötelessége a bíróságoknak, döntéseiket azért kell indokolniuk, mert az arra jogosultak jogorvoslati joga más módon nem érvényesülhet. A pártatlanság látszata sérül akkor, ha a bíróság az ítéletből elhagyja azokat a részeket, amelyekből a döntés megalapozottságára, iratellenes voltára lehetne következtetni. Ez az ítéletet érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre vezet, mint ahogyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az is, hogy az irányadó követelményeken felül milyen mélységben kötelesek a bíróságok számot adni azokról a körülményekről, amelyek a tényállás megállapítására vonatkoznak, valamint a döntéshozatal irányát alapvetően befolyásolják.

Az indítványozó szerint az előzőekben leírtak alapján sérült az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, valamint a tisztességes jogorvoslathoz való joga (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései). Alapvető követelmény, hogy a bíróság az Alaptörvény és a jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően járjon el és garanciálisan biztosítsa azt, hogy a beadványok, így jelen esetben az indítványozó fellebbezése is a tisztességes eljárás követelményét figyelembe véve kerüljön elbírálásra, ezzel összefüggésben pedig a jogorvoslathoz való jog is teljeskörűen érvényesülhessen. Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire (Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése), így a bíróságokra nézve is kötelezőek, ennek megfelelően a Kúriának a Kp.-ban, valamint a Pp.-ben rögzített szabályok figyelembevételével kellett volna eljárnia. Az indítványozó szerint a Kúria a jelen alkotmányjogi panaszban is megjelölt jogszabályi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva hozott döntést.

Álláspontunk szerint a Kúria által vétett eljárásjogi hibák az ügy érdemére kihatottak, az ítélet indokolása a Pp. szabályainak nem felel meg. A döntés megfelelő indokolása kötelezettség a bíróság részéről, hiszen a jogorvoslati jog hatékonyan csak a döntés indokainak ismeretében gyakorolható.

Az indítványozó szerint az eljárási szabályokat a Kúria nem az Alaptörvény 28. cikkében meghatározott követelményeknek megfelelően értelmezte és azokat nem a tisztességes eljárás alaptörvényi követelményeknek megfelelően alkalmazta.

Az indítványozó jelen alkotmányjogi panaszával nem azt kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságtól, hogy mérlegelje felül a Kúria döntését, hanem azt kéri, hogy a Kúria döntésében foglaltakat vesse össze az Alaptörvényből és az Alkotmánybíróság gyakorlatából kiolvasható alapjogi rendelkezésekkel. Ennek körében pedig a Tisztelt Alkotmánybíróság ne a fellebbezésről döntsön, hanem arról, hogy a Kúria a fellebbezés elbírálása körében eljárásjogi hibákat vétett. Álláspontunk szerint ugyanis, ennek következtében sérültek az indítványozó jelen alkotmányjogi panaszában megjelölt alapjogai.

Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja.

5. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

5.1. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria Kf.VIII.39.863/2021/4. szám alatti ítélete alaptörvényellenes, mert a bírói döntés sérti az

- az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben garantált alapjogát a tisztességes bírósági eljáráshoz és a bírósághoz forduláshoz.

5.2. A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Ahogy az a tényállás ismertetése körében kifejtettük az indítványozó a Szegedi Törvényszék 11.K.700.876/2020/14/II. szám alatti ítéletével szemben terjesztett elő fellebbezést a Kp. 133. § (3) bekezdésében biztosított jogával élve a Kp. 7. § (2) bekezdése szerint a Kúriához.

A Kúria által hozott jogerős ítélet tartalma ellentétben áll az indítványozó fellebbezésében foglaltakkal, a döntésből azt a következtetést lehet levonni, hogy nem került sor a beadványban foglaltak kellő alapossggal és pontossággal történő érdemi vizsgálatára. Véleményünk szerint gyakorlatilag úgy tekinthetünk a Kúria döntésére, mintha figyelmen kívül hagyta volna a fellebbezésben foglaltakat, hiszen az ítélet indokolása iratellenes, hiányos, így a bíróság az ítélet meghozatala során lényeges eljárási szabálysértéseket követett el. **Ez sérti az Alaptörvényben rögzített tisztességes bírói eljáráshoz való jogot garantáló XXVIII. cikk (1) bekezdését, ezért az alaptörvény-ellenes.** A fellebbezésnek, mint rendes jogorvoslatnak is meg kell felelnie a tisztességes bírói eljáráshoz való jogból fakadó követelményeknek.

A tisztességes eljárás követelményéből levezethetően, a Kúriának a döntése indokolása során figyelemmel kellett volna lennie a Kp. 84. §-a alapján alkalmazandó Pp. 346. §-ára és annak (4) és (5) bekezdéseiben foglaltakra is. Az indítványozó szerint a döntés megfelelő indokolása nem pusztán formális kötelezettség, hiszen a döntés megalapozottságát az indokolásnak kell biztosítania.

A Pp. 346. §-a - többek között - tartalmazza, hogy a döntés indokolásában elő kell adni a bíróság által megállapított tényeket. Az ítéletben mindig az adott jogvita szempontjából jelentős tényeket kell a bíróságnak megállapítani, majd a tényeken alapuló döntésnek a jogi okfejtését kell kifejtenie a tényekre vonatkozó bizonyítékok felsorolásával, illetve azok mérlegelésével alátámasztva.

A bíróság egyáltalán nem vizsgálata meg kellő alaposással és körültekintéssel az indítványozónak a fellebbezésben részletesen kifejtett álláspontját, azokról az ítéletben nem, illetve hiányosan és iratellenesen rendelkezett annak ellenére, hogy az indokolásnak ki kellett volna térnie a fellebbezésben tett nyilatkozatokra, ezáltal a bíróság döntése sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot abban a tekintetben is, hogy az ítélet indokolása – az előzőekben leírtakat is figyelembe véve – egyértelműen iratellenes és ellentmondásos, valamint hiányos, így a Kúria döntést sem hozhatott megalapozottan. Álláspontunk szerint az előzőekben leírtak aggálytalanul, és kétséget kizáróan megállapíthatók.

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatosan több döntésében is foglalkozott. **A 23/2018. (XII. 28.) AB határozat** [25] pontja kimondja, hogy „Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat elsősorban azok céljával összhangban értelmezzék. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell a jogszabály céljának érvényesülését, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat elsősorban arra tekintettel kell értelmeznie.” Ugyanezen AB határozat [28] pontja úgy rendelkezik, hogy „... Az önkényes bírói jogértelmezés sértheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot. ... Az Alkotmánybíróság azonban csak kivételesen, szigorú feltételek fennállása esetén állapítja meg a jogalkalmazói önkény fennállása miatt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét. ... A contra legem jogalkalmazásnak egyben alkotmányellenesnek, azaz az Alaptörvénnyel ellentétesnek kell lennie (contra constitutionem) {lásd 3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [38]}.”

Maga az Alkotmánybíróság a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatában összefoglalóan kimondta, hogy „[a]z Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, **nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia.** Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. **Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részére vonatkozó észrevételeit kellő alaposással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon** {lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat Indokolás [34]}”. (Indokolás [26]). A bíróság döntésében pontosan az indítványozónak az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit nem vizsgálta kellő alaposással, ítéletében nem adott számot az ügy lényeges körülményeit érintő észrevételeiről. Ezen túlmenően pedig indokolásának érdemi része iratellenes is.

Az indítványozói álláspont az, hogy a fellebbezésben előadottak érdemi vizsgálatának hiánya a kifogásolt bírói döntést érdemben befolyásolta, ez pedig egyértelműen felveti a bírói döntés alaptörvény-ellenességét.

Ahogy az az Alkotmánybíróság 7/2013. (III. 1.) AB határozatának [31] pontjában is rögzítette, az Emberi Jogok Európai Bíróságának következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (*Suominen kontra Finnország*, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; *Vojtechová kontra Szlovákia*, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.). Az előzőekben érintett AB határozat ugyanezen pontjában hivatkozik szintén az Emberi Jogok Európai Bíróságának azon megállapítására, amely szerint a bírói döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is számot adjon. Az indítványozó szerint ezen minimum elv mentén kellett volna a bíróságnak eljárnia és a jelen alkotmányjogi panasz tárgyául szolgáló ítéletet is ennek figyelembevételével kellett volna meghozni, azonban ez nem így történt.

Az Alkotmánybíróság 36/2014. (XII. 18.) AB határozata indokolásának [92] pontjában visszautalt az 59/1993. (XI. 29.) AB határozatra, amely szerint „[a] bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, »elszenvedői« a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelezéseiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére.”.

Az alkotmányjogi panasszal érintett ítélet alapjául szolgáló fellebbezésre is értelmezhető az Alkotmánybíróság 3535/2021. (XII. 22) AB határozat azon megállapítása, miszerint „A bírósághoz fordulás jogából következően tehát a bíróságok a kereseti kérelem valamennyi elemének érdemi megvizsgálására (a kereseti kérelem kimerítésére) kötelesek. A kereseti kérelem kimerítésének kötelezettsége azt a követelményt támasztja a bírói döntéssel szemben, hogy a bíróságok érdemi vizsgálat eredményeként az ítélet rendelkező részében rendelkezzenek a kereset, illetőleg viszontkereset valamennyi eleméről.” (3535/2021. (XII. 22) AB határozat, Indokolás [34]). Ezen logika alapján az indítványozói fellebbezésben foglaltakat is szükséges lett volna „kimeríteni” és azokat a bíróságnak érdemben vizsgálni, ez alapján pedig az indokolásban rendelkezni kellett volna a fellebbezésben szereplő valamennyi érdemi, az indítványozó által konkrétan megjelölt tények és eljárási szabálysértések vonatkozásában. Az előzőekben hivatkozott alkotmánybírósági döntés tartalmával azonos megállapítást fogalmazott meg az Alkotmánybíróság elnöke egy írásában, amely szerint „Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal vizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.”¹

A tisztességes eljáráshoz való jognak az egész bírói eljárást át kell hatnia, annak a döntésekben is érvényesülnie kell. **Álláspontunk szerint az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben**

¹ Sulyok Tamás: A tisztességes eljáráshoz való jog újabb kihívásai [1] (ABSz, 2015/2., 99. o., 2.1. pont, 6. bekezdés)

vett sérelme az eljárási szabályok alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti.

Az indítványozó tisztában van vele, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján az Alaptörvény 28. cikke nem Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz, ezért arra alkotmányjogi panaszt alapítani nem lehet, azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a Kúria az érintett eljárási törvényeket nem az Alaptörvény 28. cikkében meghatározott követelményeknek megfelelően értelmezte. Az Alaptörvény 28. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” Ezen cikk tehát azt a követelményt fogalmazza meg a bíróságokkal szemben, hogy ítélezésük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék és alkalmazzák.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az egyéni jogvédelem mellett az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését is szolgálja. „Ilyen panasz esetén az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmának érvényre juttatása mellett azt is, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság a jogszabály célját az alkotmányosan szükséges mértékben figyelembe vette-e.” {lásd 23/2018. (XII. 28.) AB határozat Indokolás [24]}. „Az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.” {lásd 23/2018. (XII. 28.) AB határozat Indokolás [26]}.

Fontos rögzíteni azt is, hogy a tisztességes eljáráshoz vagy tisztességes tárgyaláshoz való jog a bírói eljárások alkotmányos zsinórmértéke, amely zsinórmérték alapjogi védelmet nyer az Alaptörvény, valamint az 1950. november 4-én kelt Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: Egyezmény) 6. cikke szerint². **Az Alkotmánybíróság az Egyezményre is hivatkozott a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában**, amikor annak [29] pontjában rögzítette, hogy „az Egyezmény „eljárási garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a *fair trial* olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás »méltánytalan« vagy »igazságtalan«, avagy »nem tisztességes«...”.

A bírósághoz fordulás jogából következő, alapvető követelmény az, hogy a felek kérelmeivel összefüggésben indokolt bírói döntés szülessen. Csak a tisztességesen megindokolt döntésből állapítható meg az, hogy a bíróság a felek által előterjesztett tényeket, érveket és bizonyítékokat ténylegesen elbírálta-e (Shala v. Norvégia, 15620/09.; 2012. július 10.)³.

² Sulyok Tamás: A tisztességes eljáráshoz való jog újabb kihívásai [1] (ABSz, 2015/2., 97. o., 1. bekezdés)

³ Sulyok Tamás: A tisztességes eljáráshoz való jog újabb kihívásai [1] (ABSz, 2015/2., 99. o., 2.1. pont, 2. bekezdés)

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia.⁴

Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal vizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.⁵

Álláspontunk szerint az indokolási kötelezettség egyebekben összefügg az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében szereplő jogorvoslathoz való joggal, figyelemmel arra, hogy az csak a döntés indokainak ismeretében gyakorolható (Baucher v. Franciaország, 53640/00.; 2007. július 24.). Az, hogy a bíróság a döntés során nem az eljárási szabályoknak megfelelően járt el és ezáltal nem megalapozott döntést hozott az indítványozó bírósági jogorvoslathoz való jogát is ellehetetlenítette, ezáltal a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát megsértette.

Az Alkotmánybíróság 7/2013. **(III. 1.) AB határozatában** kitér arra, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő jog, valamint a jogorvoslathoz fűződő jog egymással szoros összefüggésben áll. Ennek megfelelően a tisztességes eljárásból eredő indokolási kötelezettség igénye szoros összefüggésben áll a jogorvoslathoz való joggal, ugyanis ezen jog hatékony gyakorlására kizárólag a bíróság döntését alátámasztó indokok ismeretében nyílik valódi lehetőség. Ennek oka az, hogy kizárólag a kellő alaposággal indokolt bírói határozatból tűnhet ki, hogy az ügyet eldöntő bíróság ténylegesen figyelembe vette-e a felek által előterjesztett bizonyítékokat és érveket [7/2013. (III. 1.) AB határozat [32] pont].

Az Alkotmánybíróság 7/2013. **(III. 1.) AB határozatában** az indokolási kötelezettség megsértésével összefüggésben kifejtette, hogy az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése által biztosított jogorvoslathoz való alapjoggal összefüggésben az Alkotmánybíróság 18/2017. **(VII. 18.) AB határozatában** kifejtette, hogy a jogalkotónak meg kell alkotnia azokat az eljárási szabályokat, melyek szerint ez az alapjog gyakorolható, másrészt pedig a jogalkalmazók kötelesek e szabályokat követve eljárni. A fél akkor tudja tehát gyakorolni a jogorvoslathoz való alapjogát, ha a bíróságok az alapjog érvényesítésére rendelt jogszabályi előírások szerint járnak el. **A Kúria a jelen alkotmányjogi panasszal érintett döntésében pontosan ezzel ellentétesen járt el és nem a vonatkozó eljárási szabályok követésével járt el, így megfosztotta az indítványozót attól, hogy gyakorolni tudja az Alaptörvény által biztosított, jogorvoslathoz való alapjogát.**

Ahogy korábban már hivatkoztunk rá, a 20/2017. **(VII. 18.) AB határozat** rögzíti, hogy a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvényeknek való alávettségétől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely

⁴ Sulyok Tamás: A tisztességes eljáráshoz való jog újabb kihívásai [1] (ABSz, 2015/2., 99. o., 2.1. pont, 4. bekezdés)

⁵ Sulyok Tamás: A tisztességes eljáráshoz való jog újabb kihívásai [1] (ABSz, 2015/2., 99. o., 2.1. pont, 6. bekezdés)

adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.

Az eljáró bíróság tehát nem megfelelően alkalmazta a vonatkozó eljárási szabályokat - a jogalkalmazás során nem vette figyelembe az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat sem -, nem járt el kellő alapossággal, valamint gyakorlatilag egy iratellenes döntést hozott, az indítványozó jogi érvelésének figyelmen kívül hagyásával.

Az indítványozó előtt ismert, hogy szintén nem szolgálhat alkotmányjogi panasz alapjául az Alaptörvény R) cikkének (2) bekezdése (amely a jogszabályok betartásának kötelezettségét rögzíti), azonban utalni kell arra, hogy a bíróság azzal, hogy a jogszabályok be nem tartásával hozta meg az ítéletet szintén alaptörvény-ellenességet idézett elő. Ehhez kapcsolható a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. sarkalatos törvény 2. §-ának (2) bekezdése, amely szerint a bíróságok a jogalkalmazási tevékenységük során biztosítják a jogszabályok érvényesülését.

A Kp. 6. §-a szerint a közigazgatási perben vagy az egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a Pp. szabályait akkor kell alkalmazni, ha azt a Kp. kifejezetten előírja. A Pp. szabályait a Kp.-val összhangban kell alkalmazni. Az indítványozói álláspont szerint a jelen alkotmányjogi panasszal érintett döntéssel kapcsolatosan figyelemmel kell lenni a Pp. 341. § (1) bekezdésében foglaltakra is. A Pp. 341. §-a az ítélet teljességéről rendelkezik. Ugyanezen § az ítélettel kapcsolatosan fogalmaz meg kógens követelményeket, a bíróságnak az abban foglaltakat egyfajta minimum követelményként kellett volna figyelembe vennie. A Pp. 341. § (1) bekezdése szerint az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. A bíróság legfontosabb akaratkijelentése maga az ügyben meghozott érdemi döntés, amely a per egy adott szakaszát érdemben lezárja. Ebből következően – az érintett jogszabályi rendelkezés szerint - az ítélettel szemben változatlanul fennálló követelmény annak teljessége. Ebből levezethetően tehát a fellebbezési eljárásban születendő ítéletnek is a lehető legteljesebben ki kell térni a fél beadványában foglaltakra, azokra a bíróságnak reagálnia kell. Ez a körülmény az érintett kúriai döntés esetén nem valósult meg, hiszen a bíróság az indítványozó fellebbezési kérelmét pontatlanul és nem kellő alapossággal, az eljárási szabályok megsértésével vizsgálta meg, ezáltal sérültek az indítványozónak a jelen alkotmányjogi panaszában már a korábbiakban megjelölt alapjogai (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben garantált alapjog a tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jog).

A jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítéletben az indítványozó által a fellebbezésben kifejtett szempontok a kúriai ítélet indokolásában még utalás szintjén sem jelentek meg, ez pedig a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére vezetett. A Kúriának úgy kellett volna eljárnia, hogy köteles lett volna mérlegelni az ügy összes körülményét, úgy, hogy az indítványozó fellebbezésében foglalt álláspontját megfelelően ismerteti és azokhoz képest tesz megállapításokat. Az indokolásból – vagyis annak hiányosságaiából – azonban kitűnik, hogy ez a mérlegelési folyamat nem történt meg.

A Kúriának ugyan nem kell a döntését az indítványozó álláspontjára alapoznia, de nem hagyhatja teljesen figyelmen kívül azt. Tényként kell megállapítani, hogy a Kúria az ítélet indokolásában meg sem említi az indítványozó által a fellebbezésben felvetett hiányosságokat, eljárási szabálysértéseket, iratellenes megállapításokat. Nem állapítható meg az ítélet indokolásából, hogy az indítványozó fellebbezésben hivatkozott nyilatkozatait a Kúria bármely módon figyelembe vette volna a másodfokú eljárás során, azokra semmilyen módon nem reagált, a figyelmen kívül hagyásuk okaira egyáltalán nem tért ki. Az indítványozó vonatkozásában alapvető indokolást érdemel az, hogy milyen okból bírálta el a Kúria a fellebbezését.

Megállapítható, hogy a bíróság az eljárási szabályok megsértése következtében a perbe vitt jogokról nem döntött érdemben, holott a vonatkozó eljárási jogszabályok megfelelő alkalmazásával történő eljárás lefolytatásának feltételei fennálltak, így egyértelműen megállapítható az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és annak részjogosítványaként a bírói jogvédelem követelményének sérelme is.

Összegezve tehát, a jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés a fentiekben felsorolt eljárási szabálysértésekre, hiányosságokra, iratellenes megállapításokra figyelemmel olyan szinten sérti az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz és a bírósághoz forduláshoz fűződő alapjogait, amely megfelelő alapot ad az ítélet alaptörvény-ellenességének megállapításához és annak megsemmisítéséhez az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján. Ennek következtében pedig helye van a Kp. 123. § (2) bekezdésének alkalmazására. A nyilvánvalóan alaptörvény-ellenes ítélet orvoslására kizárólag jelen alkotmányjogi panasz áll az indítványozó rendelkezésére.

Kérjük tehát a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a fentiekben levezetett indokolásra figyelemmel alkotmányjogi panaszunkat érdemben bírálja el és semmisítse meg a Kúria Kf.VIII.39.863/2021/4. számú ítéletét figyelemmel annak alaptörvény-ellenességére.

6. Egyéb nyilatkozat

Az indítványozó nyilatkozik arról, hogy nem járul hozzá személyes adataink nyilvánosságra hozatalához.

Az Abtv. 54. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság előtti eljárás illetékmentes.

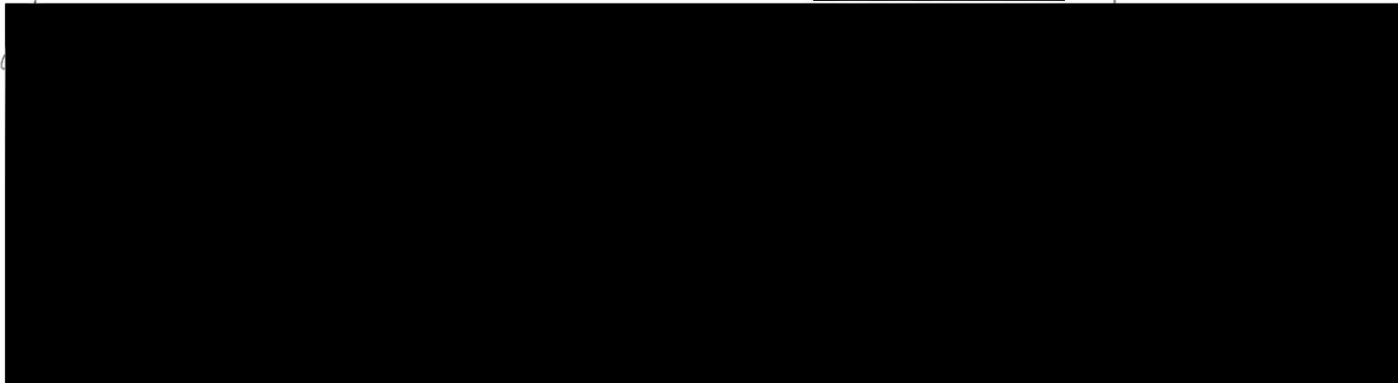
Békéscsaba, időbélyegző szerint

Tisztelettel:

**Békés Megyei Rendőr-főkapitányság
indítványozó
képviselőjében:**

████████████████████
kamarai jogtanácsos

████████████████████

Mellékletek:

- **I/1.** meghatalmazás
- **I/2.** jogtanácsosi igazolvány másolata
- **I/3.** a jogi képviselőnek az indítványozó szervezettel fennálló munkaviszony igazolása
- **I/4.** az érintettséget alátámasztó dokumentumok:
 - a) a Szegedi Törvényszék 11.K.700.876/2020/14/II. számú ítélete
 - b) a Kúria Kf.VIII.39.863/2021/4. számú ítélete
 - c) a Kúria Kf.VIII.39.863/2021/4. számú ítéletének kézbesítési időpontját igazoló dokumentum
 - d) a felperes keresetlevele
 - e) az alperes elsőfokú beadványai
 - f) az alperes fellebbezése
 - g) a felperes fellebbezési ellenkérelme
 - h) egyéb dokumentumok

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

04000-123/3-999999/2020.Pp.

